

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.08.2018

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Yatalak olan eşine ilaç yazdırmak için Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran Yusuf TOPAL (82), iddiaya göre, hastayı görmeden ilaçları yazmayacağını belirten doktorla girdiği tartışma sonucu doktorun “beyaz kod” vermesi üzerine gelen polislerin kötü muamelesi, aşırı güç kullanması ve biber gazı sıkması sonucu yaşamını yitirmiştir.

Görgü tanıkları ifadeleri ve video görüntülerinde polislerin, gözaltına almak istedikleri Yusuf TOPAL'ı yere yatırarak fiziki zor kullandıkları, ters kelepçe takarak biber gazı sıktıkları, yerlerde sürükledikleri görülmektedir. 82 yaşındaki yurttaşın kötü muamelede bulunan ve biber gazına maruz bırakarak ölümüne sebebiyet veren polislerin yaşananlar karşısında umursamazlığı ve “*asıl mağdur biziz*” şeklinde ifade vermeleri sonucunda serbest bırakılmaları ise bir skandaldır.

Biber gazı ve göz yaşartıcı gazların içindeki kimyasal bileşiklerden dolayı insan sağlığını tehdit eder nitelikte olduğu ve bu kimyasalların kullanılmasının yasaklanması gerektiği konusuna Türkiye'deki tıp ve hukuk çevreleri uzun süredir dikkat çekmektedir. 2011 yılında Metin LOKUMCU'nun biber gazına maruz kalması sonucunda yaşamını yitirmesi cezasızlıkla karşılanmıştır. Oysa ki; Türk Tabipler Birliği Bilimsel Araştırma Kurulu'nun, Artvin'in Hopa ilçesinde 2011 yılında emniyet güçlerinin biber gazı kullanması sonucu kalp krizi geçirerek yaşamını yitiren Metin LOKUMCU ile ilgili hazırladığı rapor, toplumsal olaylarda kullanılan biber gazı ile ölüm arasındaki nedensellik bağını ortaya koymasıyla bir ilk olmuş ve bilimsel literatür açısından da son derece önemlidir.

Öte yandan biber gazının uyarılmadan ve doğrudan insanların üzerine sıkılmasını Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi doğrudan işkence olarak görmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Yatalak eşine ilaç almaya gitmiş 82 yaşındaki bir yurttaşa biber gazı sıkılması nasıl bir güvenlik algısından kaynaklanmaktadır?
- 2- Polislerin en ufak olayda yurttaşlara biber gazlı müdahalede bulunması yaşam hakkının ve kötü muamele yasağının ihlali değil midir?
- 3- Biber gazının yaşlılar, hastalar, hamileler, çocuklar ve solunum yetersizliği yaşayanlar üzerinde kalıcı ve ölümcül etkilerinin olduğu ile ilgili bilgiye Bakanlığınız sahip midir?
- 4- Metin LOKUMCU vakası sonucunda Türk Tabipler Birliği Bilimsel Araştırma Kurulu'nun hazırladığı raporda belirtilen biber gazına maruziyet ile ölüm arasındaki nedensellik bağına dikkate almama sebebiniz nedir? Biber gazının ağır tıbbi etkilerini Bakanlığınız görmemezlikten mi gelmektedir?
- 5- Biber gazı ile ilgili herhangi bir bilimsel araştırma yaptırdınız mı? Yaptırdıysanız sonucu nedir?
- 6- Bu olayda sorumluluğu olan polislerin cezalandırılmasını; benzer olaylarda, toplumsal olaylarda bu tür gazların kullanılmasının yasaklanmasını düşünüyor musunuz?
- 7- AİHM'nin Tarık ATAYKAYA'nın 2006 yılında Diyarbakır'da polisin attığı biber gazı kapsülünün isabet etmesiyle hayatını kaybetmesi sonucu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin yaşam hakkı ile ilgili olan 2. Maddesini ihlal ettiğine dair gerekçeli kararında *"Türkiye'nin yaralanma ve ölüm riskinin ortadan kaldırılması için biber gazı kullanımının belirli kurallara bağlanması"* *"biber gazı kullanımına yönelik Avrupa standartlarında düzenleme olmamasının polisi pervasızlaştırdığını, bu tür silahların uygunsuz kullanılması halinde Türkiye'nin yeniden mahkum edilebileceği"* uyarısı yapılmasına rağmen, her fırsatta yurttaşlara biber gazlı müdahalede bulunulmasındaki amaç nedir?
- 8- Bir yurttaşın yaşamına mal olan müdahaleyi gerçekleştiren polis memurlarının açığa alınmaları dışında herhangi bir cezai yaptırımınız olacak mıdır? Yoksa Metin LOKUMCU'nun biber gazına maruziyet sonucunda yaşamını yitirmesinin cezasızlıkla karşılanması gibi, 82 yaşındaki Yusuf TOPAL'ın gaz maruziyeti sonucu öldürülmesi olayı da cezasızlık politikası ile mi karşılanacaktır?

- 9- Tanıkların ifadelerinin henüz tamamlanmaması, delillerin henüz tam olarak toplanmaması, karartılma tehlikelerinin bulunmuş olmasına rağmen bir yurttaşın ölümüne sebebiyet veren polis memurlarının tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmaları polislerin korunduğu yönündeki kamuoyu algısını doğrular nitelikte değil midir?
- 10- İçerdiği kimyasallar nedeniyle biber gazı kısa vadede Metin LOKUMCU, Çayan BİRBEN, yakın mesafeden yüzüne biber gazı sıkılan ve dil kanserine yakalanan Mehmet İSTİF örneklerinde olduğu gibi ölümcül sonuçlar yaratmıştır. Uzun vadede hem biber gazı kullanılması sebebiyle biber gazına maruz kalan emniyet güçlerinde hem de toplumsal olaylarda biber gazına maruz kalan kişilerde kanserden başlayarak çeşitli hastalıklar sebep olduğu yönünde ciddi şüpheler bulunmaktadır. İnsan sağlığını bu denli tehdit eden biber gazını emniyet envanterinden çıkarmayı düşünüyor musunuz?